

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaš.

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Naročbe brez dopolnjenega naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-kranični račun št. 841.652. TELEFON št. 1157.

Brzojavne vesti.

Potresna katastrofa v S. Francisku.

SAN FRANCISCO 21. (Reuterjev biro). Posrečilo se je pogasiti požar v Vanners-Avenue. Le na nekaterih mestih so plameni preskočili proti zapadni smeri. Vendar se bo požar tukaj lokaliziral. S tem je rešen mestni del, ležeči zapadno od Franklin Streeta in severno od Presidia. Na vodni strani je ogenj še vedno pod kontrolo, ker veje močan zapaden veter. V nevarnosti je hiša, v kateri se nahaja sedaj brzojavni urad. Prav tako je v nevarnosti bolnišnica, nahajajoča se ob vodni strani. Zato so oblastni izdale naredbe, da se bolnike odstrani. V razdejanih mestnih delih vlada popolna tema, izvzemi onih mest, kjer še gori. Oblastni smatra položaj za tako nevaren, da je sklenila oborožiti s puškami 1000 redarjev. Med razvalinami se nahaja še mnogo mrličev. Tako so izveleki izpod razvalin nekega prenočišča 75 mrličev. Prav tako so našli mnogo mrličev v drugih poslopjih.

SAN FRANCISCO 21. Glasom nekega poznejega poročila so bili iz poštnega poslopja rešeni vsi poštni predmeti. Glavno cev vodovoda so popravili, za to je sedaj kolikor toliko dobili vode. Živila prihajajo po železnici. Pri Presidiju, kjer je nastanjeno veliko število beguncev, se postopa z vojaško točnostjo. Porcije živil se vsak dan delé v izredno veliki množini na postaji, prirejeni v Golden-Gate-Park, kjer se zbira pri razdelitvi 15.000 oseb. Okolu 25.000 ljudi je zapustilo mesto. Mnogo ljudi, ki so brez strehe, odpotuje na ladijah preko zaliva. Vsi ti dobe svobodne listke proti obljubi, da se za nekoliko časa več ne povrnejo. Ta pogoj se jim stavlja radi tega, da se laglje preskrbuje s hrano ostale.

LONDON 21. Glasom poročila dospelega Lloydsu iz S. Franciska imajo tamkaj Union Tron Works znatno škodo. V doku se nahajajoči parnik „Columbia“ je bil vržen z kosenih podpor ter je prelomil dok na dva kosa. Tako sta bila znatno poškodovana tudi parnika „Mexican“ in „Columbian“.

SAN FRANCISCO 21. Tolpa tatov je poskušala nadvladati vojake, ki stražijo 30 milijonov dolarjev, nahajajočih se v kleti pod razvalinami zakladnice. Vojaki so pri tem ustrelili 35 tatov.

WASHINGTON 21. General Founston je brzojavil, da ne napreduje požar v zapadni smeri od Vanners Aveny, ker je pričel pihati precej močan zapadni veter.

Zdi se, da je del mesta južno od Vannes Aveny in severno od zaliva popolnoma izgubljen. Glede fortá Mason so v velikih skrbeh, vendar je nade, da se ga reši. Ker traja suho in toplo vreme, ne trpi prebivalstvo mraza.

Vendar ne bo možno z enim udarcem ustvariti normalnih zdravstvenih odnošajev. Treba se je pripraviti na mnoge bolezni. Ako ostanejo deli, ki stoje sedaj na zapadnem delu mesta, netaknjeni, tedaj bo še dovolj poslopij, pripravnih za bolnišnice. Z vodo je mesto sedaj bolje preskrbljeno.

NEW-YORK 21. Požar je uničil vse palače milijonarjev, napolnjene z umetninami. Med razdejanimi palačami je Hopkinsova z nenadomestljivimi umetninami. Le malo slik je bilo rešenih. Mnogi kalifornijski milijonarji so postali berači. Razpočeni odvodni kanali okužujejo zrak. Skoda, ki jo je povzročil požar, cenijo nad 60 milijonov funtov sterlingov. Ta škoda odpade za polovico na angleške družbe.

OAKLAND 21. Iz klavnice je zbežalo 400 goved, ki so provzročile med gasilci in vojaki, borečimi se z ognjem, mnogo nezgod. Živina je večinoma poginila v gorečih razvalinah. Iz neke menažerije so s silnim tulenjenjem pobegnile divje zverine. Večinoma so poginile v plamenu, druge so zbežale v okolico, nekoliko so jih postrelili vojaki.

NEW-YORK 22. Kakor javljajo iz San Franciska, se je bati, da se veliki del morske obali zruši v morje. Zemlja je je pod obalo izpodkopana ter pokazuje na površju mnogo razpok. Ako se obal zruši, ne bo možno priti v S. Francisko od morske strani.

SAN FRANCISCO 22. Požar se je precej omejilo, zapadni del mesta je rešen.

Hrvatski minister.

ZAGREB 22. (Ogr. biro). Na konferenci, ki se je vršila pod predsedstvom bana Pejačevića, je bil za hrvatskega ministra določen Geza Josipovic.

Bolgarska trgovska agencija v Odesi.

SOFIJA 22. Prvi zastopnik bolgarske diplomatske agencije v Petrogradu, Kisinov, je imenovan načelnikom bolgarske trgovske agencije v Odesi, ter je že odpotoval tjakaj, da prevzame svoje mesto.

Vezuv.

NAPOLJ 22. Profesor Matteucci je brzojavil z Vezuva, da postaja Vezuv čimdalje mirnejši. Tudi instrumenti observatorija so mirni.

TARANTO 22. Sinoči je bilo čuti tukaj lahek potres.

mest je nezadovoljna žnjim in se nagiblje k nam — se več, otok Hvar je nedavno priznal bosanskega kralja jedinim svojim vladarjem. Jaz sem menil, da bi bilo nes pametno, ako bi mi odbijali njih, ki hočejo živeti z Bosno pod istim žezlom. Res, da smo mi odstopili ti deželi kralju Šišmanu, ali vsi vemo, da je bilo to pod pritiskom; da rešimo vsaj staro dedovino, žrtvovali smo dve kraljevini Šišmanu, ki si ju je isti itak že prisvajal. Doznaviš, da se u noveji čas Dalmacija in Hrvatska giasno postavljajo na stran Bosne, sklenil je nastopiti proti temu gibanju. Tu mi piše moj sorodnik Viljem Celjski ter me opominja, naj bom pripravljen na zadevice s Šišmanom, ker ta da je odločil pokoriti nezadovoljneže z oboroženo silo. Vi, gospoda, se je obrnil kralj do Bošnjakov, ti gospod Hrvoja, pa vidva kneza Sandalj in Pavel, ki ste z menoj potrdili djakovački mir, govorite sedaj in svetujte mi, kaj naj storimo! Ali naj se umaknemo pred Šišmanom, ali naj gremo dalje svojo pot? — Pred vsem bodimo na čistem — je spregovoril bistroumni vojvoda Sandalj — ali mislimo spoštovati djakovački mir, ali ga prelomiti? — Da, da! — je rekel knez Pavel

Potres v Italiji.

SIENA 22. V Poggibusu je bilo večeraj več potresnih sunkov. Prebivalstvo je prenočilo na planem, danes se je isto zopet pomirilo.

Iz Lenca.

LENS 22. Ogenj v Josipinini jami v Courrieresu je popolnoma ugašen. Nadaljuje se iskanje mrličev.

Doslej je bilo izvlečenih iz jame 424 mrličev, 676 se jih nahaja še po galerijah.

Avstro-Ogrska eskadra v Carigradu.

CARIGRAD 22. Sultan je odredil, da se ima avstro-ogrsko eskadro, ko ista obiše otok Rod, vsprejeti svečano ter jo pogostiti.

Druge politične vesti.

Grška zbornica. Zadnje volitve za grško zbornico so se v prvič vršile po zakonu od meseca junija 1905. S tem se je število poslancev od 234 zmanjšalo na 177. Na volitvah je zmagal sedanje ministerstvo Theotokis.

Hrvatski sabor je bil ninolo soboto s kraljevim reskriptom razpuščen. Kakor poročajo iz Zagreba, bodo danes razpisane nove volitve, ki se bodo vršile v prvih dneh prihodnjega meseca, to je 3. 4. in 5. maja.

Nemadbarske narodnosti na Ogrskem na predstoječih volitvah. „Pesti Naplo“ javlja, da bodo nemadbarske narodnosti na predstoječih volitvah postavile veliko število kandidatov. Dne 20. t. m. je bila pri ministerskem predsedniku deputacija romunskih voditeljev. Minister predsednik jim je izjavil, da ne bo na volitvah trpel nikakega kršenja zakona in da je izdal oblastnim ukaz, naj se ne mešajo v volitve.

† Kardinal Laboure. Iz Rennes poročajo da je umrl tamošnji nadškof, kardinal Laboure, v starosti 63 let.

Pod vladu Pija X. je umrlo do sedaj 11 kardinalov. Le en kardinal je še živ, ki ga je imenoval papež Pij IX, namreč Oreglia.

Sedaj je skupno 57 kardinalov, med temi 34. Italijanov.

Domače vesti.

Za ravnopravnost našega jezika. Prejeli smo: V območju tržaškega višjega deželnega sodišča krožijo prav čudne, in bi rekli tudi neverjetne vesti. Govori se namreč da se od sedaj naprej ne bodo na

Radinović — o tem dogovorimo se najprej. Vidimo, gospoda, da je vsa dežela, vse manje plemstvo proti temu miru. Najbolj peče vsakogar, da po smrti svetlega gospoda kralja Dabiše ima Bosna pasti pod žezlo ogrskega kralja. Da povem resnico: tudi meni ne ugaja to nikakor.

— Prenaglili smo se, gospoda! je zagrmel vojvoda Hrvoja svojim gromovitim glasom. — Kaj imamo od zavezništva s Šišmanom? Ko je lani umr. Ivan Krčki, ban Dalmacije, Hrvatske in Slavonije, požuril se je Šišman ter je hitro podelil to čast Nikoli Gorjanskemu, očitnemu sovražniku našemu.

Hrvoja je omenil to, ker se je bil nadejal, da ga bo kralj Šišman odlikoval bankskim dostojanstvom. Nu, prevaril se je v tej nadi in zato je bil ozlovoljen.

— Kakor vidim — je spregovoril kralj Dabiša — gospod Hrvoja ne bi hotel prelomiti djakovačkega miru!

— Prj ali slej se mora prelomiti — je zagrmel Hrvoja zopet. — Tvoje veličanstvo pozna Bošnjake; ko res pride do tega, da bi imeli pasti pod tuje žezlo, potem se vzdignejo vsi po konci.

— Ni dvoma, da bo tako! Taka je narav Bošnjakov od nekaj — je rekel

imenovanjih prav nič ozirali na jezikovno znanje, ali bolje rečeno, i na one kandidate, ki so zmožni tudi slovenskemu ali hrvatskemu jeziku. Na kratko rečeno: ta dva jezika, da bosta popolnoma prezirana. Po vsem tem, kar smo čuli iz Dalmacije o postopanju sedanjega predsednika višjemu deželnemu sodišču mi ne moremo verjeti tem vestem. Op. ured.)

Da-li je to res namen poklicanih faktorjev, to nam pokaže najkrajša bodočnost. Ali pravijo: če v grmu šumi, je tudi zajec rad notri. Za sedaj ne moremo še nič trditi, povedano pa bodi, da bo mo mi naš jezik in naše pravice branili in se borili zanje do zadnje moči. Krivica se nam je že do sedaj delala ob imenovanjih, ker nastavljali so se jezikovno nezmožni uradniki, tako, da jih je povsodi preveč, vsled česar se naše ljudstvo (rado ali nerado) mora posluževati italijanskega jezika. Seveda — če ga umeje; če pa ne, pa kličejo tolmača. In to v XX. stoletju, v deželi kjer je naš jezik pripoznan kakor deželni jezik, ki se ga morejo posluževati vse naše stranke. — Ali kaj nam pomaga to priznanje, ako pa uradniki ne umejo jezika ljudstva, ako ne umejo želj strank in ako se vrhu tega še norčujejo iz naše narodnosti ter sovražijo vsakogar, ki ni, ali Italijan, ali pa odpadnik?! Težko je Slovincem in Hrvatom priti do kruha ukladu temu, da poznajo 3-4 jezike. Prednost imajo vendar le oni, ki znajo le italijansko, in — da ali ne — nemško.

Pravijo, da pojde po službenih letih in naj bo izpražnjeno mesto, recimo v Ajdovščini. Ako je Italijan na vrsti, ako je starejši od kandidata, zmožnega vseh jezikov, potem pojde Italijan v Ajdovščino v muko in škodo tamošnjemu ljudstvu. Če se imajo že imenovanja in višenja vršiti po službenih letih, potem pa naj strogo nalože Italijanom — saj so menda enakopravni z nami (ali bi vsaj morali biti), da se v 2 letih, recimo, naučijo slovensko uradovati in da po tem danem roku položijo tudi izpit v tem jeziku! In to naj bi veljalo seveda tudi za Slovence in Hrvate, t. j.: ti naj bi istotako v gori navedenem roku polagali izpit v italijanskem jeziku! — Taki urebni bi po pravici rekli — enakopravnost! To bi bil lek, ki bi ozdravil mrzno italijanskega uradništva do naših uradnikov. Temu bi se lahko reklo pravica, a dokler ni tega, se nam godi velika krivica. — Govori se, da bo na mesto sodniškega tajnika za Trst imenovan uradnik popolnoma nevesč slovenskemu jeziku. Ako ne bi bilo drugih, ne bi rekli nič. Ali jih je, ki znajo celo po štiri jezike in ki so — četudi morda niso Slovani — pripravljeni pošteno uradovati tudi v našem jeziku.

To nam ne gre v glavo: v razpisu službe zahtevajo poznanje deželnih jezikov, o imenovanju pa se kar nič ne ozirajo na to. Zahteve v razpisu so le preseki v oči. Naj se rajši izpušča oni pogoj, ako že ni stavljen — resno.

Dokler pa se zahteva poznanje dežel-

Sandalj Hranič. Zato pa, ako moremo, storimo najbolje da pogazimo djakovačko pogodbo. Vprašanje je le, da li je sedaj primerna prilika za to?

O tem se še poučimo — je spregovoril sedaj škof Pavel — ako se ozremo po svetu in vidimo, kako stoje stvari okolo nas. Kralj Šišman ima sedaj polne roke posla. Vsaki hip mora bežati na Češko, da pomaga zavezniku svojemu, kralju Vaclavu, krotiti razbrzdane češke velikaše. Poleg teg je sabor v Požunu sklenil nedavno, da se pripravi vojna proti Turku, tako ima sedaj Šišman tudi cesarja Bajazita na vratu V Hrvatski in Dalmaciji se rotijo plemenitaši in mesta proti njemu a tudi na Ogrskem samem je dosti nezadovoljnežev. Poleg tega je znano, da so Benečani zakleti sovražniki Šišmana in ravno sedaj pomagajo s svojim denarjem dvigati proti njemu gibanje v Dalmaciji in Hrvatski. Vse govori jasno, da je sedaj najbolja prilika, da se razveljavi djakovačka pogodba, da se postavimo na svoje noge in da Dalmacijo in Hrvatsko pritegnemo k sebi.

— Nu, gospoda — je začel zopet kralj Dabiša — izjavite se razločno in jasno, ste-li iste misli s škofom Pavlom?!

(Pride se.)

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoa. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. C. S.

Ko so se ta gospoda zbrala okolo kralja, vsikdar se je slutilo, da se skoro dogodi kaj važnega. In v resnici: kralj Dabiša je pozval glavne velikaše kraljevstva bosanskega na dogovore. Pozval je samo rečeno trojico, ker je vedel, da, kamor krenejo oni, krene vsa Bosna.

Naslednjega dne po prihodu velikašev naročil je kralj Dabiša tajno posvetovanje žnjim. Okolu kralja so sedeli za mizo brata Horvata, knez Berislav Paležnik, vojvodi Hrvoja Vukčić in Sandalj Hranič, knez Pavel Radinović, slednjič ravnatelj Zore.

— Važna stvar je — je spregovoril kralj Dabiša, sedeči na kraljevski visoki stolici, odlični z bosansko kraljevsko krono — radi katerega sem vas pozval. Znano vam je, da naš so-ed, ogrski kralj Šišman, stoji na slabih nogah v Dalmaciji in Hrvatski, kateri deželi smo mu odstopili z djakovačkim mirom. Večina plemstva in

nih jezikov, naj to tudi res velja povodom imenovanja.

Prihodnost nam pove, koliko je resnice na tem, kar se govori. Potem se oglašimo zopet.

Opereta „Cevljar baron“ je privabila sinoči v gledališčno dvorano »Narodnega doma« veliko množico. Dvorana je bila natlačena polna. Opereta je vspela popolnoma, in ploskanja koncem vsakega dejanja ni hotelo biti ni konca ni kraja. Koncem drugega dejanja je bil gospej Stularjevi izročen krasen šopek cvetlic, gospodu Grebencu pa lep lovorov venec. Splošno se je izražalo željo, naj bi se opereto zopet uprizorilo.

Boj brez upa zmage nadaljuje v zadnje čase s posebno vneto italijansko radikalno glasilo „L' Indipendente“. V prejšnjih dneh je „Indipendente“ „Piccolo“ prepustil take boje — kar mu, „Indipendente“ namreč, ni prav nič škodovalo na ugledu. „Piccolo“ je prelivl skafje črniti in razlival svoj zolč, ker se pred cerkvijo sv. Antona novega ob nedeljah zbirajo slovenski ljudje. Silno se je jezil „Il Piccolo“, češ da se z nabiranjem ljudi pred cerkvijo sv. Antona novega — ovira promet. Seveda je bila to le laž, ker „Piccolo“ bi se gotovo — poživljal na ves tržaški promet, ako bi se tam zbirali sami ... regnicoli. Ali, ker ob nedeljah predpoludne polni tržaške ulice in trge slovenski element, ima „Piccolo“ neprestane bolečine v želodcu in rekrimirira radi — oviranja javnega prometa Ubožec! Kar sama skrb ga je za javni blagor Trsta, ako more pri tem iziliti nekoliko žolča na slovensko ljudstvo.

V noveje čase se je začel tudi „Indipendente“ pridruževati tej donkioteriji „Piccolovi“. „Indipendente“ pa zopet razburja živce, ker se naši ljudje zbirajo okolo Verdijevega spomenika na trgu sv. Ivana. Smilita se nam obe italijanski glasili, ker za njiju bolečine menda ni leka, vsaj dotlej ne, dokler je zaledje mesta tržaškega blizu in na daleč tako, kakor — je. Če hočeta, da po tržaških ulicah ne bo slovenski element — oviral prometa, morata najprej v narodnostnem čiru temeljito spremeniti vso okolico in vse zaledje. Dokler ne dosežeta tega, bijeta boj — brez upa zmage, ker pritok našega življa se vrši po naravnem zakonu. Hoteti ob obstoječih narodnostnih razmerah, da naj naš življ ne stopa na ulice tržaške, pomenja toliko kakor hoteti, da naj po teh ulicah trava raste! — To pa bi ne bilo menda v posebno korist mesta. Italijanski glasili naj bi enkrat opustili ta boj brez upa zmage, ker slovenski ljudje so in bodo — ovirali promet po tržaških ulicah; s tem dejstvom se mora spoprijazniti tudi Verdijev spomenik.

Uvod v sociologijo. Minolo sredo je predaval v Celju g. dr. Sagadin o sociologiji. Po poročilu v „Domovini“ posnemljemo: Res prav hvaležni smo predavatelju, da je seznanil širše občinstvo s temeljnimi pojmi te tako zanemarjene in vendar tako važne in tako — krasne vede! — Pogled v naravo, v obdajajoči nas svet kaže inislecemu, da se vsi naravni pojavi vrše po gotovih zakonih, da ni ničesar slučajnega. To se nam zdi morda samoobsebi umevno, a vendar je dolgo trajalo, da je prišlo človeštvo do tega spoznanja. Zgodilo se je to šele v minolem stoletju ko so se naravoslovne vede tako velikansko razvile. — Med naravne pojave pa spadajo tudi takozvani socijalni pojavi, to so pojavi človeške družbe kakor različni pojavi v državi, strankarski boji, politična stremjenja, kulturni odnošaji itd. Znanost, ki se peča s temi medsebojnimi človeškimi pojavi, ki skuša najti zakone socijalnega razvoja in na tej podlagi pogoje za splošno blaginjo človeštva, je sociologija, ali krajše: Sociologija je znanost o človeški družbi in naravnih zakonih, ki jo vladajo Nauk, da se vsak pojav v človeški družbi vrši pod uplivom večnih naravnih zakonov, je temelj sociologije. Posamične osebe in ravno tako tudi posamični narodi ne morejo torej provzročiti teh pojavov, ker so sami podvrženi tem večnim, neprememljivim naravnim zakonom. Ločiti nam je torej sociologijo od socijalizma in socijalne demokracije. Dočim je ta slednja politična stranka, pomenja beseda socijalizem vsa stremjenja neimovitih (zlasti delavskih) slojev človeške družbe po zboljšanju svojega položaja. Toliko le prav na kratko o temeljnih pojmi sociologije. — G. predavatelj je potem zelo zanimivo govoril o razvoju sociologije, o različnih sistemih v sociologiji, kakor so antropologija, biološka šola in nacionalna ekonomija itd., o najznamenitejših zastopnikih socijološke znanosti, zlasti pa o najslavnejšem v Gradcu

živečem profesorju Gumpłowiczu in o pre-rano umrlem častniku Ratzenhoferju in je omenjal tudi nevredni in nizkotni boj nemških učenjakov, ali pravilnejše, profesorjev proti sociologiji in socijologom. G. predavatelj je namen svojega predavanja, da zbudi v slušateljih zanimanje za socialno človeško življenje, dosegel je popolni meri, in z veseljem smo sprejel njegovo obljubo, da nas seznanji v prihodnjih predavanjih še bližje s sociologijo.

Tržaška statistika. V tednu od 8. do 14. aprila se je poročilo 8 parov. Rodilo se je 109 otrok, to je 53 moških in 56 ženskih (od teh 18 nezakonskih). Umrlo je 138 oseb, 76 moških in 62 ženskih (od teh 24 starih manje nego eno leto 11 pa starih nad 80 let.

Na dopolnilnih občinskih volitvah v Ljubljani je v soboto v I. razredu zmagala narodno-napredna stranka brez boja. Oddanih je bilo 173 veljavnih glasovnic. Izvoljeni so bili gg. Ivan Knez, dr. Ivan Oražen, Ivan Plantan in Ivan Velkovrh, ki so izvoljeni za dobo 3 let.)

Odbor „dramatičnega društva“ ima danes ob 8^{1/2} uri zvečer svojo sejo, na katero so vabljeni vsi člani.

Razpis službe. Pri političnem upravitelstvu na Primorskem je podeliti službo c. kr. gozdnega pomočnika.

Trgovsko izobraževalno društvo naznanja da bo odslej pouk v amerškanskem knjigovodstvu redno vsak ponedeljek od 9. — 11. ure zvečer.

„Škrata“ je izišla 16. številka, ki prinaša med drugimi raznimi izvirnimi podobami dve veliki ilustraciji „Cesar Viljem in Goluhovski“ ter „Hrvat prezentira Madjaru menico“. Poleg kronike in raznega drugega čtiva je tudi razgovor Vaneta in propadlega rojanskega kandidata Dreja Stofa, ki ne more pozabiti svoje propadle kandidature. »Škrata« se dobiva v tobakarnah in stane 10 stotink.

Ožgal si je roko, ker je zabranil samomoru. 29 letni čevljar Alojzij Merlič, stanujoči v ulici del Toro (če bi hoteli posnemati »Piccola«, bi dejali „v bikovi ulici“) št 6, je včeraj popoldne srečal nekega svojega dobrega znanca, kateremu pa on ne ve, nego samo krstno ime: Peter. Alojzij je takoj uvidel, da Peter ni nič kaj dobre volje.

»Oj Peter, kaj pa ti je, da se tako kisko držiš?« ga je nagovoril.

»Ej Lojzek, bodi usmiljen in pusti v miru vmirajočega človeka!« se mu je klavrno odzval Peter.

Lojzek se je tako začudil temu odgovoru, da v prvi hip ni vedel, kaj bi storil. Slednjič je z grohotom dejal:

»Ha ha! ta je pa tudi lepa. Ti si torej umirajoč človek? A na ta način boš umiral morda še kakih 40 let!«

»Motiš se — ga je zavrnil Peter —, niti 40 minut ne bo več trajalo moje umiranje!«

»Če je pa tako, pa pojdiva kar hitro v najbližjo krčmo, da ga spijeva skupaj še zadnji liter!« je resno predlagal Lojzek.

Peter je ta predlog vsprejel in res sta šla v krčmo »Alla gallina bianca«, ki je v ulici del Tintore. Tam sta si dala prinesiti liter vina in sta si ga počasi zlivala vsaki v svoj žledec. Med tem je pa Peter povedal Lojzku, da je sklenil oditi s tega sveta in da ima že pri sebi v žepu steklenico karbolne kisline, ki naj mu služi kakor prometno sredstvo na potovanju s tega na oni svet. Povedal mu je tudi, da je to sklenil zato, ker ga njegova soproga vara.

Ko sta izpila prvi in potem še drugi liter, je pa Peter potegnil iz žepa stekleničico s karbolno kislino, jo odprl in pokazal Lojzku reški: »Zdaj grem!«

To je voz, ki me popelje na oni svet? Izreki te besede je nesel stekleničico k ustom, a Lojzek mu jo je hitro iztrgal iz rok in jo vrgel na tla. Pri tem se mu je pa tekočina razlila po desni roki in ga ožgala, na kar je zavpil: »Ej saprot! Ta tvoj prokleti voz me je — povozil!«

Lojzek je moral potem na zdravniško postajo, kjer mu je zdravnik izpral in obvezal roko. Drugi gostje krčme, ki so bili videli ves prizor, so pa telefonirali na isto postajo po zdravnika, češ, da se je nekdo skušal zastrupiti. Zdravnik je šel tja, a Peter je bil pobegnil še pred zdravnikovim prihodom.

Razne vesti.

Pes podedoval 80.000 mark. Neki ameriški podjetnik, imenom Watts, v Čikagu, ki je nedavno umrl, je med drugimi posebnostmi zapustil svojemu psu „Billu“ 80.000 mark, svojemu konju za ježo pa le 3000 mark. Zakaj da je dal psu prednost, ni v oporoki povedano. Dejstvo je, da bo

„Bill“ imel na leto 3000 mark, da jih „poje“, dočim si bo konj zamogel iz obresti komaj kupiti toliko piče, da se preživi.

Kitajci v San Francisku. V San Francisku žive različni narodi, med temi je bilo leta 1900 tudi 15.000 Kitajcev, ki prebivajo v posebnem mestnem delu, imenovanem „Kitajsko mesto“. Tukaj so najprej spoznali pravo žolto nevarnost, ker so z malim zadovoljni Kitajci v kratkem izpodrinili domače delavske moči ter jih pripravili ob zaslužek in kruh. Vsled tega je bilo po zakonu prepovedano naseljevanje Kitajcev.

Velikanski požar v Galiciji. V Simiatinu je minoli petek uničil požar 150 hiš in 180 gospodarskih poslopjij. Okolu 1500 oseb je brez strehe.

Popelnast dež. Iz Sempolaja na Krasu nam pišejo od 20. t. m.: Dne 19. aprila je tudi tukaj vse predpoludne padal dež pomešan s pepelom in še danes so po ozelenem drevju znaki, kakor kadar se trte škropi. Najbrž je bil pepel z Vezuva.

Poskus samomora. Umobolna. Minolo noč ob 2. uri in pol je bil zdravnik na zdravniški postaji telefoničnim potom pozvan na pomoč k neki ženski, ki da je se samomorilnim namenom skočila s kake 3 metre visocega zidu na železnični tir nasproti luščilnice riža pri sv. Andreju. Zdravnik je šel tja in tam je našel 28 letno Marijo Benedetti, doma iz Kopra. Spoznal je takoj, da si ni storila nič hudega, a spoznal je tudi, da nesrečnica ni pri zdravi pameti. Evo kaj je ona sama povedala: Sinoči o polnoči da je prišla peš iz Pule v Trst. Na Velikonočni ponedeljek da jej je iz doma izginila 9-letna hčerka in ona jo od tedaj ves čas zama isče. Njo samo pa da iščejo orožniki, ker da sumijo, da je ona sama umorila hčerko. Iz te žalosti da si je hotela končati življenje.

Zdravnik jo je dal odvesti v bolnišnico kjer so jo vsprejeli v opazovalnico za umobolne.

*** Mladi ameriški milijonarji in krojači.** Mladi ameriški milijonarji in milijardarji trošijo na leto ogromne svote za obleko. Domači, ameriški krojači jih ne morejo zadovoljevati, zato si pa naročujejo svojo obleko v Londonu. Ker bi morali sami potovati v London, ako bi hoteli imeti obleko, ki bi jim lepo in okusno stala na životu, zato jih londonski krojači osvobodjajo te skrbi, ter raje sami potujejo v Ameriko, reški, da si v času kratkega bivanja v Ameriki zaslužijo več, nego v vsem letu na Angležkem. Ker pa imponira Amerikancem samo oni, ki ima mnogo denarja, za to ne sme tudi angleški krojač varčevati. Angleški krojač stanuje v hotelu prvega razreda, tu si vzame vrsto sob in elegantni salon, v katerem razstavi svoje vzorce, ter živi tukaj kakor pravi kavalir. A mlad ameriški milijonar se zato nikakor ne iznenadi, ako mu krojač predloži račun za 5 do 6000 kron.

Tujci v hotelu „BALKAN“.

Na novo so došli dne 22. aprila:

Dr. Ciril Horaček, prof., PRAGA; Edvard Prey, dijak, SARAJEVO; Anton Kojančič, posestnik, GORICA; Ferdinand Feigl, c. k. uradnik, LJUBLJANA; Andrej Kalan, kanonik, LJUBLJANA; Luka Smolnikar, stolni vikar, LJUBLJANA; Josip Potokar, stolni vikar, LJUBLJANA; Ivan Podlesnik, zasebnik, LJUBLJANA; Dr. Aleš Ušeničnik, LJUBLJANA; Paula Čepek s hčerjo, zasebnica, PRAGA; Maks Senafnanek s soprogo, klobučar, TULLN; Aleksander Zaworak, prof., KRAKOV; Bos. Pig-tiewicz, prof., KRAKOV; Stefan Bogniewski, dijak, KRAKOV; Baea Smaga, dijak, KRAKOV; Fridrih Langhammer, dijak, KRAKOV; Leon Baiesemeister, dijak, KRAKOV; Josip Kunstel, trgovec, VRHNIKA; Ivan Lavrič, c. kr. nadčastnik, GORICA; Srečko Bisial, c. kr. sod. pristav, PODGRAD; Dr. Tomo Bilek, zdravnik, PODGRAD; Albert Bakacs, litograf, BUDAPEST; Aleksander Manier, trgovec, NICA; Ivan Budinek, uradnik, BELJAK; Fran Friedrich, trgovec, TURNAU; Albert Malzahn, trgovec, TRST.

Pes mlad, svetobernardske rase, se vkupi. Naslov pove „Inseratni urad Edinosti“. 611

Pisalna miza rabljena, a v dobrem stanu ako možno starega s stemaz, mnogimi predali, se vkupi. Ustmenne ponudbe „Inseratnemu uradu Edinosti“. 26

Družina sestojeca iz moža, žene in otroka, išče za poletje meblirano sobo v Miljah ali pri sv. Roku, in sicer s kuhinjo ali prosto vporabo kuhinje, ako možno zmalim vrtom, bodisi tudi pri kmečki družini. Ustmenne ponudbe ali pismene pod „Kopeli“ „Inseratni urad Edinosti“.

Blagajna v dobrem stanu se išče. Naslov pr „Edinosti“.

Išče se služkinja koja bi bila sposobna za vsa hišna opravila. Plača dobra. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 453

Kleparske inštalacijske vaje išče Mersona ulica Caserna 8. 452

Postena oseba ki govori slovensko in italijansko, s kavcijo tisoč kron, išče se, da se jej poveri novo zalogo vina v Postojni. Ponudbe na Cantina Parentina Via Fontane 15 — Trst. 459.)

Ivanka Doreghini

TRST. - Ul. Madonnina št. 8.

VELIKA ZALOGA

pohištva, manufaktur, ur, slik, zreal in tapetarij.

Popolne spalne in obedovalne sobe.

Moške obleke na izbero.

UGODNE CENE.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

OGLAS.

V bogatej zalogi pohištva
Em. Ehrenfreund
(prej Jesl)
ulica Nuova 24 (prilije)

daja novo in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

ALBERT BROSCH

Trst ul. Sv. Antona 9. Trst.

Kožuhovalnik in izdelovalec kap

odlikovan na razstavi v Trstu leta 1882.

Velika zaloga kožuhovalnik in kap za vojake in civiliste
Izvršuje poprave hitro in za nizke cene; sprejema v shrambo zimske kožuhovine ter jamči za škodo provzročeno po molji in po požaru.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (šolsko postopje).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Izstrovan cenik brezplačno in franke

Najfinejše

namizno in jedilno olje

se vdobi pri

narodni zalogi olja

Trg Barriera št. 3. Ivan Millonig, lastnik

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporoča velik izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavenes itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birmo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

ANTON SKERL

mehanic, zaprisožen zvedenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih zvončkov, ljuči in prodaja gramofonov, zvonofonov in fonografov Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanični delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.

TELEFON št. 1734.

Umetni
fotografični atelie
pri sv. Jakobu
ulica Rivo št. 42 (prilije)
TRST.

Izvršuje vsako fotografično delo kakor tudi razglede posnetke, notranost lokalov, porcelanaste plošče za spomenike, itd. itd.

POSEBNOST
Povečanje vsakotere fotografije.
Radi udobnosti P. N. naročnik sprejema naročbe in jih izvršuje na domu ali zunaj mesta.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt s zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po pretoku petih let ooooo pravico do dividende. ooooo

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.005.396 60 K. izplačane odškodnine: 82.737.159 57 K.

Po velikosti druga vsajemna zavarovalnica naše države s vseslovensko slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje položaja in premoženje proti požarnim škodam po najnižih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajnje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občinske namene.